

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/143/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620200854
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5620200854.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: F. V., nar. X. X. XXXX, bytom B. K. XX, právne zastúpeného JUDr. Jurajom Ďurajdom, advokátom so sídlom K. XX, D., proti žalovanej: Obec Svätý Kríž, so sídlom Svätý Kríž 152, IČO: 00 315 508, právne zastúpenej JUDr. Romanom Škerlíkom, advokátom so sídlom R. XX, B. N. M., o zaplatenie sumy 84.699,89 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 22C/11/2020-216 zo dňa 19. augusta 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie ponecháva nedotknutým vo výroku I. o zastavení konania.

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje vo výroku II. o náhrade trov prvoinštančného konania.

Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) pri aplikácii § 144, § 145 ods. 1 a § 146 CSP (všetky ustanovenia citované v napadnutom uznesení) zastavil konanie na základe späťvzatia žaloby žalobcom a to v štádiu (konania), keď súhlas žalovanej (ešte) nebol potrebný.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistení, že tamojší súd rozsudkom sp. zn. 4C/30/2017 zo dňa 11. 1. 2018 zaviazal žalovaného (v tomto konaní vystupujúceho ako žalobca) zaplatiť sumu 84.699,89 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 11. 10. 2011 do zaplatenia. Odvolací súd rozsudkom sp. zn. 11Co/168/2018 zo dňa 31. 7. 2018 predmetný rozsudok vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 84.699,89 eur potvrdil a vo výroku, ktorým uložil zaplatiť úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 84.699,89 eur od 11. 10. 2011 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania vec zrušil a v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Na základe opísaného Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom, sp. zn. 4C/30/2017 zo dňa 6. 11. 2018 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi (v tomto konaní vystupujúcemu ako žalovaná) úrok z omeškania vo výške 5,75 % zo sumy 84.699,89 eur od 23. 3. 2013 do zaplatenia, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 58,28 %.

4. Žalobca na základe uvedených rozhodnutí zaplatil žalovanej dňa 26. 10. 2018 sumu 34.699,89 eur a dňa 22. 1. 2019 sumu 50.000 eur.

5. Následne však bol vyššie označený rozsudok uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11Co/25/2020 zo dňa 27. 2. 2020 zrušený z dôvodu, že medzičasom v dovolacom konaní Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 4Cdo 68/2019 zo dňa 29. 1. 2020 zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/168/2018 zo dňa 31. 7. 2018 ako aj rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4C/30/2017 zo dňa 11. 1. 2018 a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

6. Po zrušení dovolacím súdom bola veci pridelená nová sp. zn. 11C/4/2020 a okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom sp. zn. 11C/4/2020 zo dňa 29. 10. 2020 zaviazal žalovaného F. V. zaplatiť žalobkyni

sumu 42.349,95 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 42.349,95 eur od 23. 3. 2013 do 25. 10. 2018, s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 7.450,06 eur od 26. 10. 2018 do 21. 1. 2019. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 11Co/21/2021 zo dňa 25. 5. 2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 7. 2021, vykonateľnosť dňa 20. 7. 2021.

6. Žalovaná v tejto spojitosti dňa 30. 7. 2021 uhradila žalobcovi sumu 28.623,32 eur.

7.1. Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd východiskovo poukázal na princíp zavinenia určujúci pri späťvzati žaloby (t.j., ak je dôvodom späťvzatia žaloby podanej dôvodne správanie žalovaného v súlade so žalobnou požiadavkou žalobcu, treba dospieť k záveru, že žalovaný zastavenie konania zaviniť).

7.2. V konkrétnostiach súdnej veci potom uviedol, že predmetom sporu bolo zaplatenie sumy 84.699,89 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. Žalobca dotknutý nárok žalovanej plnil na základe rozhodnutí súdu, ktoré boli neskôr dovolacím súdom zrušené, to znamená, že plnil z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Žalovaná po podaní žaloby dňa 30. 7. 2021 zaplatila žalobcovi sumu 28.623,32 eur, ktorá predstavovala rozdiel medzi sumou 84.699,89 eur a sumou priznanou z titulu istiny 42.349,95 eur a úrokov z omeškania v konaní vedenom pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 11C/4/2020.

7.3. Pokiaľ teda žalobca musel zobrať späť žalobu pre správanie žalovanej spočívajúce v úhrade časti žalovanej sumy po začatí konania, potom je potrebné konštatovať, že žalovaná procesne zaviniť zastavenie konania v tejto časti. Z uvedeného vyplýva, že žalobca podal žalobu dôvodne v časti o zaplatenie 28.623,32 eur, t.j. v tejto časti žalovaná zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. V ostatnej časti 56.076,57 eur žalobca procesne zaviniť, že konanie bolo zastavené. Nie je pritom rozhodné, v akej časti mal žalobca úspech v konaní Okresného súdu Liptovský Mikuláš vedenom pod spisovou značkou 4C/30/2017, respektíve v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/4/2020.

7.4. Čo sa týka návrhu žalobcu nepriznať stranám sporu nárok na náhradu trov konania, z dôvodov hodných osobitného zreteľa s prihliadnutím jeho osobné a majetkové pomery, tieto podľa okresného súdu preukázané neboli. Navyše, žalobca, napriek svojim tvrdeniam o nepriaznivých osobných a majetkových pomeroch, v tomto konaní splnomocnil na svoje zastupovanie dvoch advokátov z rôznych okresov.

7.5. Súd prvej inštancie zhrnul, že žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie 84.699,89 eur, zaviniť zastavenie konania v časti 56.076,57 eur, čo tvorí 66,21 %. Žalovaná zaviniť zastavenie konania v časti 28.623,32 eur, čo predstavuje 33,79 %. Pomer úspechu a neúspechu tak činí 32,42 % (66,21 % - 33,79 %) v prospech žalovanej.

8. Proti tomuto uzneseniu, čo do výroku II., podala odvolanie žalovaná a domáhala sa jeho zmeny v podobe priznania náhrady trov súdu prvej inštancie v rozsahu 100 %.

9. Argumentovala, že zrušenie právoplatného rozhodnutia deklaratórnej povahy nezakladá bez ďalšieho právo strany na vrátenie poskytnutého plnenia, pretože rozhodujúce je, či právny dôvod plnenia spočíval na reálne existujúcom hmotnoprávnom základe. Zrušenie právoplatného rozsudku by založilo samo osebe právo na vydanie bezdôvodného obohatenia iba v prípade právoplatného rozsudku majúceho konštitutívne účinky. Tento nárok vznikol konaním F. V., nie až samotným súdnym rozhodnutím, ktoré len potvrdilo (deklarovalo) dôvodnosť tohto nároku. Samotné právoplatné rozhodnutie okresného a krajského súdu preto nepredstavovalo právny dôvod plnenia, ale len formu autoritatívnej súdnej ochrany dôsledkov existencie tohto právneho dôvodu. Na základe uvedeného mohlo k bezdôvodnému obohateniu dôjsť najskôr v momente, keď súd obci Svätý Kríž právoplatným rozhodnutím priznal nárok na náhradu škody v sume nižšej, než žalobca zaplatil, teda právoplatnosťou rozhodnutia Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 29.10.2020, sp. zn. 11C/4/2020. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.07.2021. Až týmto momentom mohol vzniknúť žalobcovi (F. V.) nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia v sume rozdielu medzi tým, čo žalobca (F. V.) plnil žalovanej (obec Svätý Kríž) a sumou priznanou rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš 11C/4/2020 zo dňa 29.10.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.05.2021, sp. zn. 11Co/21/2021, vrátane príslušenstva. Do momentu právoplatnosti rozhodnutia súdu (15.07.2021), teda ani v čase podania žaloby, nárok žalobcu na vrátenie bezdôvodného obohatenia neexistoval.

10. Žalovaná teda plnila žalobcovi predmetnú sumu (28.623,32 eur) na úplne inom základe než uvádzal žalobca v žalobe. Skutkovým a právnym základom, na základe ktorého žalovaná túto sumu plnila, bolo to, že v dôsledku právoplatnosti rozhodnutia vo veci sp. zn. 11C/4/2020 vznikla žalovanej zákonná povinnosť vrátenia rozdielu. Žalobca sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu zrušenia

pôvodného rozsudku súdu prvej inštancie a rozsudku odvolacieho súdu uznesením dovolacieho súdu, teda žalobca za dôvod a

moment vzniku bezdôvodného obohatenia označil právoplatnosť rozhodnutia dovolacieho súdu 4Cdo/68/2019. Súd prvej inštancie teda pochybil, ak považoval za úspech žalobcu v konaní platbu, ktorú žalovaná zaplatila po právoplatnosti rozhodnutia vo veci 11C/4/2020. Platbu žalovanej vo výške 28.623,32 eur by bolo možné považovať za úspech žalobcu v konaní 22C/11/2020 len v tom prípade, ak by žalobca upravil svoje skutkové a právne tvrdenia v žalobe tak, že bezdôvodné obohatenie nastalo v dôsledku právoplatnosti rozsudku vo veci 11C/4/2020.

11.V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobca navrhol napadnutý výrok potvrdiť.

12.Zdôraznil, že závery vyjadrené v náleze ÚS SR sp. zn. II. ÚS 18/2016 nie sú aplikovateľné na daný prípad, nakoľko v predmetnom náleze Ústavný súd posudzoval nárok vyplývajúci z tzv. klasického záväzkového práva, ktoré možno považovať za rozhodnutia deklaratórnej povahy. V súdnej veci však bolo rozhodované o nároku v rámci adhézneho konania viažuceho sa na rozhodnutie súdu vo veci 3T/10/2016, čo je súdne rozhodnutie konštitatívnej povahy (analogicky nálezu Ústavného súdu SR IV. ÚS 72/2019, resp. uznesenie NS SR vo veci 4Cdo/68/2019).

13.V následnom stanovisku k vyjadreniu žalobcu žalovaná zopakovala svoju argumentáciu a uviedla, že práve žalobcom uvádzaný nálezh nemá spojitosť s prejednávanou právnou vecou, nakoľko sa dotýka nárokov z neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti podľa § 13 OZ, teda nepochybne nároku celkom odlišnej povahy.

14.Dodala, že súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami žalobcu v spore. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh. Žalobca však predmet konania vymedzil nesprávne, kedy svoj nárok vyvodil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho na tom základe, že právoplatnosťou rozhodnutia dovolacieho súdu 4Cdo/68/2019 došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Táto skutočnosť bola v skutočnosti bez právneho významu k povinnosti žalovanej plniť, nakoľko právoplatnosťou rozhodnutia dovolacieho súdu bezdôvodné obohatenie nevzniklo.

15.Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná (neúspešná) strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP (z tohto titulu nedotknutým ponechal odvolaním nenapadnutý samostatný výrok o zastavení konania) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) uznesenie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

16.Predostretá odvolacia argumentácia neobstojí. Úvahy okresného súdu, zakladajúce záver o nevyhnutnosti pomerovania čistého procesného úspechu plne zodpovedajú procesnej situácii prejednávaného prípadu ako i relevantnej právnej úprave. Pokiaľ je totiž konanie zastavené pre späťvzatie žaloby, zásadne platí, že zastavenie konania procesne zavinil žalobca (bližšie napríklad rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 49/1993), pričom zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska a k preneseniu zavinenia na žalovanú stranu dochádza vtedy, ak dôvodom späťvzatia žaloby bolo správanie žalovaného po jej podaní, ktorým splnil povinnosť, ktorej uloženia mu súdom sa žalobca domáhal dotknutou žalobou.

17. Práve naposledy opísaná eventualita (čiastočne) nastala aj v okolnostiach súdnej veci, keďže je nesporné, že žalovaná po začatí konania (27.3.2020) uhradila (30.7.2021) žalobcovi z požadovanej čiastky 84.699,89 eur sumu 28.623,32 eur, čo v matematickom vyjadrení zodpovedá (viď bod 7.5. tohto odôvodnenia) prevažujúcemu úspechu na strane žalovanej v pomere 32,42%.

18.Pokiaľ nadväzne v rozoberanej spojitosti odvolateľka argumentuje nedôvodnosťou žalobou uplatneného nároku (a teda žiada vo vzťahu k trovám uznať plný procesný úspech), nakoľko žalovanú sumu plnila na inom základe (a to, že bezdôvodné obohatenie na jej strane malo vzniknúť neskôr), než v žalobe skutkovo/právne vystaval žalobca, odvolací súd upriamuje jej pozornosť na jeden z atribútov vyššie vymedzeného aplikačnou praxou ustáleného/akceptovaného záveru, a to, že pri posudzovaní procesného zavinenia sa berie do úvahy procesné hľadisko, a nie vecná správnosť, či opodstatnenosť samotnej žaloby. Preto je irelevantné, či žaloba bola z hmotnoprávneho hľadiska dôvodná alebo nie (práve kvôli skutočnosti, že na základe späťvzatia žaloby nemohlo dôjsť k jej vecnému prejednaniu). Inými slovami, odvolateľka prehliada skutočnosť, že nárok na náhradu trov

konania je nárokom vyplývajúcim z procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať výlučne z procesného hľadiska, a teda z perspektívy vzťahu výsledku správania sa žalovaného k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Sžo 225/2010).

19. Možno preto zhrnúť, že súd prvej inštancie náležite vyhodnotil a pomerovo existenciu procesného zavinenia tak na strane žalobcu (v časti, kde k späťvzatiu žaloby nedošlo z dôvodu, že by žalobca dosiahol dobrovoľným plnením žalovanej to, čo podaním žaloby mienil/sledoval) ako i žalovanej (t.j. v časti, kde žalobca naopak dobrovoľným plnením žalovanej dosiahol to, čo podaním žaloby mienil/sledoval).

20. Konštatované úvahy viedli odvolací súd k potvrdeniu napadnutého výroku ako vecne správneho.

21. O nároku na trovy odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľka - žalovaná nebola v odvolacom konaní úspešná, preto jej vznikla povinnosť nahradiť protistrane odvolacie trovy v plnom rozsahu. O konkrétnej výške týchto trov (po ich vyhodnotení v zmysle hľadísk uvedených v § 251 CSP) rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

22. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie **n i e j e** prípustné.